

v14 – 1/2

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

Maatregelen februari 2021

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Besluitvorming mogelijke maatregelen na 9/2

1. Reeds besloten binnen mandaat: **afstandsonderwijs voor PO en sluiting KO**

- Afstandsonderwijs voor PO en sluiting KO vervallen per 8/2. BSO blijft gesloten. Noodopvang voor kinderen met ouders met cruciale beroepen wordt gecontinueerd.

2. Continuering van **het huidige maatregelenpakket, waarbij de avondklok afloopt per 10/2 en click & collect wordt toegestaan.**

In de kern zou dit een wijziging betekenen t.o.v. de huidige situatie op de volgende punten:

- Avondklok vervalt per 10/2 om 04.30 uur. Wanneer besmettingscijfers toenemen en/of uit nadere OMT/RIVM informatie blijkt dat de avondklok effectief is, dan is heroverweging mogelijk.
- Click & collect wordt toegestaan per 10/2.

2. Daarnaast zijn er **geen aanvullende versoepelingsmaatregelen** mogelijk.

3. N.a.v. motie Kuzu, het **openen van kledingbanken** en daarmee uitzonderen van sluiting van publieke plaatsen.

4. Sociale kring beperken, de 'bubbel', nader uitwerken.

Proces

Huidig maatregelenpakket

- Afstandsonderwijs: van kracht tot en met zondag 7 februari 2021
- Algemeen: van kracht tot en met dinsdag 9 februari 2021
- Avondklok: van kracht tot en met woensdag 10 februari 04:30 uur

Planning maatregelenpakket na 9/2

- 1 feb: DOC-19 en ACC-19
- 2 feb: MCC-19
- 8 feb: evt. inwerkingtreding afstandsonderwijs VO, MBO, HBO, WO
- 10 feb: evt. inwerkingtreding aangepast maatregelenpakket

Reeds besloten binnen mandaat: heropening po en ko

Heropening kinderopvang en primair onderwijs per 8/2

- Voorop staat veiligheid, duidelijkheid en voorkomen van snel fluctuerend beleid (open/sluiten, kortdurende en/of gedeeltelijke opening). KO volgt PO in de besluitvorming.
- Voorkeur van OCW en SZW is openen kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs, hierbij het OMT-advies in ogenschouw nemende. Fysiek onderwijs blijft het beste voor de ontwikkeling van kinderen en druk op gezinnen is nu erg groot.
- Voor KO en PO geldt: een scenario waar kinderen onderling 1,5 meter afstand tot elkaar moeten houden is niet haalbaar.
- Uit de eerste lockdown blijkt dat gedeeltelijke heropening po/ko lastig uitvoerbaar is, ook omdat noodopvang nodig blijft, waardoor deze optie zeer beperkt draagvlak heeft in deze sectoren. Alleen wanneer inhoudelijk helder is waarom dit de enige mogelijkheid zou zijn om de komende tijd (gedeeltelijk) open te gaan kan dit worden overwogen.
- Het OMT adviseert om de buitenschoolse opvang (BSO) niet tegelijk met PO en KO te heropenen, vanwege het risico dat gepaard gaat met de extra contactmomenten in de groepen op de BSO (andere samenstelling groepen dan op basisscholen).

Voorwaarden voor heropening

- Bronmaatregelen: gezondheidscheck, testbeleid, quarantaine en isolatie en contact- en uitbraakonderzoek. Dit betekent een aanscherping van BCO richtlijnen en uitbreiding van het testbeleid.
  - BCO: kinderen worden gelijkgesteld aan volwassenen. Dit leidt ertoe dat kinderen sneller gedefinieerd worden als categorie 2-contact, met het gevolg dat meer kinderen (groepen/klassen) een quarantaineadvies krijgen.
  - Testen: onderwijspersoneel en medewerkers in kinderopvang worden met prioriteit getest. Door contacten (kinderen en volwassenen) te testen op dag 5 kunnen negatief geteste kinderen snel weer naar school. Daarnaast wordt er gestart met sneltesten voor personeel in het primair onderwijs.
  - Dit betekent dat als een kind positief wordt getest de hele klas in thuisquarantaine gaat daarna wordt getest op de 5e dag na blootstelling bij de GGD. De kinderen die dan negatief testen kunnen de dag daarna weer naar school.
- Collectieve maatregelen: hygiënemaatregelen, voldoende ventilatie, afstand houden en doorstroming, en het beperken van contacten op de opvang en school (en daarbuiten).
- Individuele maatregelen: extra aandachtspunten voor het personeel.
- Persoonlijke beschermingsmaatregelen: het gebruik van niet-medische mondneusmaskers

Bespreekpunt: avondklok

Doelstelling en effect van de avondklok

- Avondklok is ingesteld o.b.v. Wbbbg en geldt tot woensdag 10 februari 2021 om 04.30 uur 's ochtends.
- Doelstelling van de avondklok is het beperken van sociale contacten, reisbewegingen in de avonduren en het voorkomen van overtreding van de geldende maatregelen, en zodoende bij te dragen aan 1) acceptabele belasting van de zorg, 2) beschermen kwetsbaren in de samenleving en 3) zicht houden op en inzicht hebben in de verspreiding van het virus.

Overwegingen bij besluitvorming

- De besmettingscijfers dalen, maar traag, en nieuwe virusvarianten zijn in opkomst. Effect van de avondklok op het epidemiologisch beeld is naar verwachting nog niet zichtbaar, op zijn vroegst in het weekend van 6 en 7 februari.
- De (permanente) economische en sociaalmaatschappelijke schade van de avondklok is momenteel relatief beperkt.
- Invoering heeft in eerste aanleg niet tot grote problemen geleid: het grootste deel van de bevolking houdt zich aan de maatregel. Tegelijkertijd is er zichtbare onrust bij een (klein) deel van de samenleving.
- De handhaving van de avondklok vergt veel van de politie.
- Naleving van maatregelen hangt samen met bestendigheid en begrijpelijkheid van maatregelen. Vanuit gedragsperspectief is bekend dat snel veranderd beleid een negatief effect heeft op de naleving van andere maatregelen.
- Wetsvoorstel voortduringswet (t.b.v. avondklok t/m 10/2) ligt bij RvS voor advies en wordt begin volgende week verwacht. Wetsvoorstel moet zo spoedig mogelijk naar parlement.

Ter informatie: Mogelijkheden verlenging avondklok

- **Huidige einddatum avondklok**

- Tijdelijke regeling landelijke avondklok (de avondklok zelf) loopt af op 10 februari 2021 om 04.30 's ochtends.
- De grondslag (art. 8 Wbbbg) loopt volgens de **ontwerp-voortduringswet** af op 10 februari 2021 om 04.30 's ochtends.

- **Heroverweging is mogelijk**

- Als de besmettingscijfers niet verder afnemen/toenemen en uit nadere OMT/RIVM informatie blijkt dat de avondklok effectief is, dan is heroverweging mogelijk.

- **Voortzetting van de avondklok vergt (uiterlijk di 9 februari besluitvorming én publicatie):**

1. verlenging van de **Tijdelijke regeling landelijke avondklok** (Trlak) door wijziging van die regeling door de min JenV én
2. verlenging van de **Werking van de grondslag** van die regeling (art. 8 Wbbbg) door:

- a. aanpassing einddatum in de (ontwerp)-voortduringswet**, op één van de volgende momenten:

- > Na advies Afdeling advisering van de Raad van State en vóór indiening bij Tweede Kamer: **NB indiening is voorzien op 1 feb 2021!**
- > Tijdens behandeling Tweede Kamer: vergt een nota van wijziging (van regering) of amendement (van Tweede Kamer)
- > Tijdens behandeling Eerste Kamer: vergt novelle (nieuw wetsvoorstel van de regering met advies Raad van State en behandeling Tweede en Eerste Kamer),
- > Na instemming Eerste Kamer: Kb inwerkingtreding van de voortduringswet uitstellen tot een wijziging inwerking kan treden (onwenselijk).

- b. hernieuwde inwerkingstelling** van de avondklok m.i.v. 10 februari 2021

- > Opnieuw in werking stellen van de grondslag van die regeling (art. 8 Wbbbg) door een nieuw inwerkingstellings-Kb van de minister-president,
  - **NB: dit vindt dan plaats parallel aan/vlak na de behandeling van de voortduringswet waarin einddatum nog steeds 10 feb is.**
- > Gevolgd door een nieuwe (tweede) voortduringswet die onverwijld na het slaan van het Kb moet worden ingediend bij de Tweede Kamer, gehoord de Raad van State.

Bespreekpunt 1.3: click & collect

Wat is click & collect:

- Met click & collect bestellen klanten producten op voorhand en halen ze deze op afspraak (in een specifiek gereserveerd tijdvak) af bij een afhaalpunt.
- Click & collect komt tegemoet aan consumentenvraag, draagt bij aan ondernemerschap en het gevoel van welzijn.
- In vrijwel alle EU landen (o.a. Frankrijk, België, Oostenrijk en Duitsland) is click & collect toegestaan tijdens sluiting van niet-essentiële detailhandel.

Voorwaarden

- Afhaalpunt is buiten de winkel.
- Er zit een vastgesteld minimum (x) aantal uren tussen het online bestellen en betalen en het afhalen van de bestelling.
- Uitgangspunt is geen fysiek contact tussen klant en winkelpersoneel, en tussen klanten onderling.
- Er wordt gewerkt met een beperkt aantal tijdsloten (waarbij altijd basismaatregelen gehanteerd worden).
- Klant komt individueel de bestelling afhalen en ook alleen op het tijdstip van de afspraakbevestiging.
- Basismaatregelen zoals 1,5 meter en gebruik mondkapjes blijven gelden.

Afbakening en monitoring

- EZK stelt voor om click & collect generiek in te voeren voor alle typen winkelgebieden, op die manier ontstaat de beste spreiding.
- Click & collect kan een eerste stap zijn voor gecontroleerde en gefaseerde opstart van detailhandel en helpt bij het voorkomen van piekbelasting bij heropening.
- Gemeenten monitoren evt drukte die ontstaat rondom winkels. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor handhaving. Burgemeester kunnen gebruik maken van lokale bevoegdheden, betreffende mogelijkheid tot sluiten van toegangswegen, parkeergarages, winkelstraten en winkels.

Aandachtspunten

- Aan het OMT is in de adviesaanvraag van 29/1 advies gevraagd o.a. op de effecten van click & collect op de virusverspreiding.
- Het aantal vervoersbewegingen zal toenemen en strookt niet met het huidige advies 'blijf thuis'.
- T.b.v. de handhaving kan als voorwaarde overwogen worden om het afhaalpunt buiten de winkel te plaatsen, waarbij nadeel is dat druk op de openbare ruimte kan toenemen. Vergelijkbaar met uitzondering voor winkel voor bloemen buiten. De voor- en nadelen moeten worden afgewogen.
- Locaties met een winkelfunctie zoals een kapperszaak kunnen hun producten verkopen.
- Voor invoering is een wijziging van de ministeriële regeling noodzakelijk.

Handhavingstoets click en collect:

- Ook voor de handhaafbaarheid is het beter als er een afhaaloket buiten zal worden geplaatst. Binnen in een winkel is het verschil tussen afhalen of iets uit de winkel kopen moeilijk te zien,
- Het hanteren van een (strikt) ophaaltijdvak kan helpen om drukte te beperken. Hierbij moet er ruimte zitten tussen het bestellen en het ophaalmoment.
- De verantwoordelijkheidsverdeling tussen klant en winkel moet expliciet gemaakt worden. - De klant is verantwoordelijk om zich te houden aan de 1,5 meter en het tijdsslot. De winkel is verantwoordelijk voor het inrichten van een "veilig" loket, het toezien op drukte en het handhaven van de tijdsslots.
- Er ligt een belangrijke rol voor de burgemeester en bestuurlijke toezichthouders om aan crowdmanagement te doen. Zeker daar waar publieke ruimte beperkt is zal snel sprake zijn van overcrowding
- Bij niet naleving van de voorwaarden, wordt click&collect stilgelegd voor de betreffende winkel.
- Het is te overwegen om extra toezichthouders uit de particuliere beveiligingssector door gemeenten in te laten zetten. Zij kunnen toezien op een ordentelijke en veilige click en collect situatie en signalen over misstanden aangeven bij de gemeenten.

Dep. Vertrouwelijk

Bijlage I: hoofdlijnen dwarsdoorsnijdende toets

Hoofdlijn dwarsdoorsnijdende toets (1)

• Volksgezondheid

- De druk op de zorg is op dit moment groot. In algemene zin kan gesteld worden dat strengere maatregelen de zorg helpen. Scenario's waarin maatregelen worden afgeschaald en de dreiging van een snelle toename van de VK-variant in de komende weken, zullen niet helpen om de druk op de zorg te verlichten.

Economisch en maatschappelijk

- De duur en stapeling van maatregelen en een gebrek aan perspectief hierbij, legt een zware druk op de maatschappij. Proportionaliteit van maatregelen dient dus te alle tijde integraal afgewogen te worden.
- Vanuit sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief is z.s.m. afschalen van onderwijsbeperkingen (respectievelijk PO en KO, VO, MBO en HO) wenselijk, omdat daar permanente schade ontstaat die in steeds mindere mate of nauwelijks is op te vangen met flankerend beleid.
- Beperking van het thuisbezoek van 1 naar 2 heeft daarna prioriteit, omdat het een wissel trekt op het welzijn van de groep Nederlanders die zich goed aan de regels houdt.
- De (permanente) economische en sociaalmaatschappelijke schade van de avondklok is momenteel relatief beperkt. In het licht van de mogelijk reductie van 8%-13% van de gemiddelde Rt-waarde van de avondklok (96ste OMT-advies), ligt het vanuit sociaalmaatschappelijke en economische invalshoek het prioriteren van opheffen van de avondklok niet voor de hand: indien het epidemiologisch beeld daar aanleiding toe geeft levert elders meer ruimte bieden economisch en sociaalmaatschappelijk op dit moment meer op.

Mentaal welzijn

- Positief als onderwijs (PO, VO) wordt geopend vanwege de belangrijke sociale en vormende functie.
- Het openen van KO en PO heeft naast wegwerken en verder voorkomen van achterstanden ook grote positieve gevolgen voor het mentale welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Het welzijn van werkende en alleenstaande ouders, die thuiswerken en thuisonderwijs nu moeten combineren, zal naar verwachting ook toenemen.
- Extra belang voor openen praktijkonderwijs en entreeopleiding: Bij beroepsonderwijs is praktisch oefenen, met begeleiding, een essentieel onderdeel van de opleiding die lastig digitaal te geven is. Extra kwetsbaar zijn studenten in de entreeopleiding: voor hen zijn structuur en binding met de opleiding cruciaal.
- Verruimen van de mogelijkheden voor sociaal contact (max aantal bezoekers thuis verhogen) is zeer belangrijk voor mensen; Er zijn aanwijzingen dat gevoelens van eenzaamheid meebewegen met de strengheid van maatregelen (volgens het RIVM ervoer begin januari 2021 ruim 60% van de respondenten enige tot sterke eenzaamheid). Ernstige eenzaamheid vergroot het risico op o.a. hartproblemen en depressie.
- Positief om sporten meer mogelijk te maken; dit kent niet alleen positieve gevolgen voor de volksgezondheid, maar ook voor het mentaal welbevinden.

Communicatie

- Bij versoepelingen is goede onderbouwing nodig, die beargumenteert dat versoepeling verantwoord is en ook aansluit bij de onderbouwing die gehanteerd is bij het aanscherpen (alles doen om verspreiding van nieuwe varianten te voorkomen en druk op de zorg te verlagen).
- Vanuit gedragsperspectief weten we dat snel veranderend beleid een negatief effect heeft op de naleving van andere maatregelen. Daarnaast hebben versoepelingen an sich een negatief effect op de 'blijvende' maatregelen.
- Voor de aanscherpingen die kort geleden zijn ingevoerd geldt dat het moeilijk uitlegbaar is dat deze aanscherpingen maar voor zo'n korte tijd nodig waren. Begrijpelijkheid van (de rationale achter) het gevoerde beleid heeft invloed op de naleving van toekomstig beleid.

Hoofdlijn dwarsdoorsnijdende toets (2)

Uitvoering en handhaving: Rijk

- Bij blijvende medische noodzaak is de aanname dat van politie/boa's een voortdurende en intensieve handhaving zal worden gevraagd op alle maatregelen
- Compliance van het gros van de burgers is vereist. Versoepelingen zullen in de regel bijdragen aan positief gemoed (perspectief en draagvlak) maar mogelijk ook de naleving van de nog wel geldende maatregelen bij een deel van de bevolking doen verslappen.
- Wanneer een deel van de bevolking de geldende maatregelen niet accepteert of zich achtergesteld voelt, kan dit het vertrouwen in de overheidsaanpak alsnog schaden en compliceert dat de handhaving.
- Gegeven de maatschappelijke onrust van de afgelopen dagen is een stevige communicatie over de (medische) noodzaak van de maatregelen opnieuw nodig. De proportionaliteit van de maatregelen moet goed worden afgezet tegen de actualiteit en goed worden onderbouwd
- De gevraagde intensieve handhaving en de aanpak van de maatschappelijke onrust vraagt op dit moment keuzes in politieprocessen met doorwerking in de keten.
- Het meermaals op- en afschalen van maatregelen ('jojo-effect') heeft eerder negatief uitgedrukt voor het maatschappelijk draagvlak en bemoeilijkt daardoor de handhaving
- Het weekend na 9 februari betreft het carnavalsweekend en de voorjaarsvakantie met meer potentiële sociale contacten en daarmee een mogelijke verdere verspreiding van het virus.
- Indien versoepeling op avondklok wordt overwogen, neem dan een aanpassing alleen in tijd ook mee in plaats van de maatregel meteen op te heffen. Hierdoor is er sprake van fasering met de mogelijkheid om weer op te schalen indien nodig. Dit behoudt het draagvlak van de handhaving hierop.

Uitvoering en handhaving: lokaal

- Voortzetting huidig maatregelenpakket, m.u.v. avondklok en PO en KO, is consistent en daarmee helder, uitlegbaar en uitvoerbaar.
- Zorgen over de overbelasting van de noodopvang in het onderwijs en kinderopvang.
- Voor de (lokale) economie en met name de lokale kleine ondernemingen, is openstelling van niet essentiële- detailhandel zeer gewenst. Echter bij opening van de niet essentiële-detailhandel zal de drukte toenemen en daarmee de druk op de handhaving groter worden. Click & Collect zou een goede tussenvorm kunnen zijn. Het verschil tussen detailhandel, droge horeca en cultuursector vergt mogelijk extra aandacht.
- Bij versoepelen thuisbezoekadvies en sportbeoefening worden geen uitvoeringsproblemen voorzien.
- Er komen meer signalen binnen van overbelasting bij de gemeentelijke uitvoer zelf. Dit leidt tot een haperende uitvoering. Dit geldt voor veel verschillende domeinen van de handhavers tot de sociale diensten die de steunmaatregelen uitvoeren. Hier is aandacht voor nodig, parallel aan de afschaling van de maatregelen.

Gedrag

- Afschaling van avondklok kan de vraag oproepen of instellen ervan nodig was.
- Openen van PO en KO naar verwachting een aanzienlijk positieve maatschappelijke impact.
- Creatieve oplossingen voor zo veilig mogelijk afschalen van maatregelen kan positief bijdragen aan draagvlak voor overige maatregelen.
- Draagvlak is relatief laag voor max. 2 bezoekers per dag (70%). Max. 1 bezoeker per dag lijkt ingewikkeld. Overweeg alternatieven indien veilig en uitvoerbaar/ simpel (bijv. contact met 1 huishouden per dag i.p.v. bezoeker per dag).

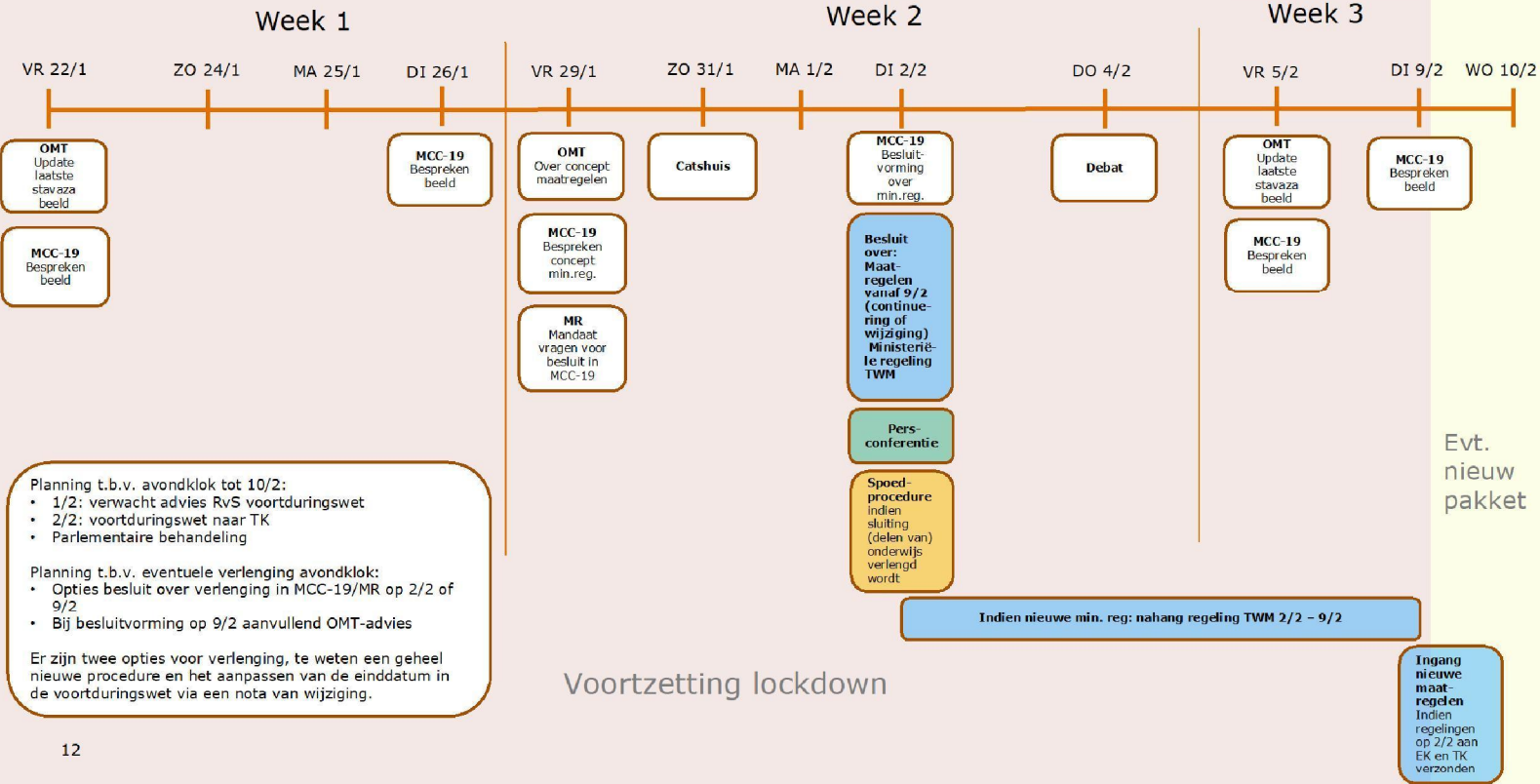
Dep. Vertrouwelijk

Bijlage II: proces

Driewekelijkse cyclus met besluitvorming 2/2

Dep. Vertrouwelijk

Dep. Vertrouwelijk

Bijlage III: resultaten flitspeiling 27 en 28 januari

Resultaten flitspeiling 27 en 28 januari 2021

• **Zorgen in de samenleving**

- Van de ondervraagden maakt 70% zich zorgen, met name over de rellen en plunderingen en de druk op de zorg. Jongeren maken zich relatief minder zorgen over de situatie rond het coronavirus.
- Het draagvlak voor de maatregelen blijft gelijk. Jongeren voelen zich wel vaker beperkt in hun vrijheid dan anderen.
- Ongeveer 25% van de mensen voelt vaker negatieve gevoelens, jongeren van 12-24 jaar lijken hier vaker last van te hebben (één op de drie jongeren).
- Men verwacht vooral dat de huidige maatregelen zijn ingesteld om het aantal besmettingen terug te dringen (89%) en om de druk op de zorg te verlagen (86%). Ook het verminderen van het aantal contacten (82%) en het zo snel mogelijk weer terugkrijgen van vrijheden (79%) worden vaak genoemd.

• **Versoepeling**

- 60% van de Nederlanders verwacht dat het primaire onderwijs als eerste weer versoepeld zal worden, gevolgd door het opheffen van de avondklok (43%). Opvallend is dat een derde verwacht dat evenementen weer mogen. Ook weer naar kantoor mogen, meer dan één bezoeker ontvangen en het openen van sportfaciliteiten verwacht zo'n kwart op redelijke termijn.
- Het grootste deel van de mensen verwacht dat de eerste versoepeling vanaf maart 2021 zal plaatsvinden.

• **Naleving**

- De één-bezoekerregel wordt goed nageleefd, maar het draagvlak voor die regel is lager dan de avondklok.
- De naleving van de avondklok is ook hoog, maar het draagvlak ligt lager onder jongeren.
- Thuiswerken blijft stabiel en lijkt iets vaker te gebeuren dan tijdens de eerste lockdown. De belangrijkste reden om (deels) niet thuis te werken is dat niet al het werk vanuit huis kan worden uitgevoerd.